

MEGJELENIK MINDENNAP,
HÉTFŐN ÉS ÜNNEP UTÁN
VÁLÓ NAPON IS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
EGY ÉVRE ..... 24 KORONA
FEL ÉVRE ..... 12 KORONA
NEGYED ÉVRE ..... 6 KORONA
EGY HÓRA ..... 2 KORONA
HELYBEN ..... 8 FILLER
EGYES SZÁM ÁRA ..... 10 FILLER

POLITIKAI NAPILAP

FŐSZERKESZTŐ: DR. ÓVÁRI ELEMÉR

HIRDETÉSI DIJAK:

NYILTÉR SORA: 50 FILLER.
= OZLETI HIRDETÉSEK MEGÁLLAPODÁS SZERINT. =
APRÓ-HIRDETÉSEK: EGY SZÓ ..... 4 FILLER.
= USTÁGRABB BÉTŰVEL 8 FILLER.

TELEFON-SZÁM:
SZERKESZTŐSÉG: 503.
KIADÓ-HIVATAL: 379.

Az ellenzék tizedgyűlése.

Fiók programbeszéd az
„Ujvilágban.”

— Saját tudósítónktól. —

— január 23.

Vasárnap délután 3 órakor az „Ujvilág” vendéglő nagytermében ülést tartott az Óvár, Sáncalja és Rákóczi-ut városi fized ellenzéki polgársága, melyen Pisztory Mór dr. az első választókerület képviselőjelöltje is megjelent. A nagyterem zsufolóság megtelt választópolgárokkal, kik lelkes éljenzessel fogadták Pisztory Mór dr.-t, a mikor Tanács József, dr. Várady Aurél, Koleszár Sándor, Merza Gyula stb. társaságában belépett a helyiségbe, a melyet zászlókkal és virágokkal is feldíszítettek.

Az ülést Tanács József elnök nyitotta meg, kifejezést adva örömeinek, hogy a választópolgárok olyan feltűnő nagy számban jelennek meg az értekezleten, majd átadta a szót az első választókerület ellenzéki jelöltjének.

Pisztory Mór dr. szünni nem akaró éljenzés és taps között emelkedett szólásra. Beszéde elején adatokkal bizonyította, hogy a kormányelnök (Nagy abucgolás.) réme, az obstrukció, a muliban mily nagy eredményeket tudott felmutatni a magyar parlamentben.

Először is az annyira veszedelmes közigazgatási reformok eredeti tervét nyírálta meg a nemzet javára! Tisza Kálmán alatt a 10 esztendőre szóló újoncmegajánlást károsította meg, majd az újonclétszám emelés ellen operált sikerrel. Minden ugynevezett „engedmény”, ami Bécsből jött, az obstrukciónak köszönhető. Legutóbb a parlament szólásszabadsága megvédése céljából obstrukciót a szövetséget ellenzéki képviselők s kétségtelen, hogy hazafias küzdelmüket most is siker fogja koronázni. A jogfolytonosság s a magyar alkotmány integritásának védelmére szálltak most is sikra az ellenzékiek. E választástól függ, hogy a törvénybírást vagy az alkotmány szelleme uralkodjék az országban. Azután a gyatra és nevesleges „katonai visszanyok”-ról szólt Pisztory. A szociális kérdésekkel behatóan foglalkozott. Programbeszédében nem akar ő futó-fat ígérni, mint a régi kortes nótá, mely így zengett:

„Kiseb lesz az adó s lesz jobb konstitúció.” Ha a parlamentbe jut felveszi a harcot férfias elszántsággal s míg a gazdasági helyzet nem lesz jobb az országban, addig nagyobb terhet nem szavaz meg a képviselőházban. Végül arra kérte a választó polgárokat, hogy ők legyenek a közrend őrei s védjék meg ellenségeiket is az értelem támadásoktól.

A népszerű jelölt beszédét nagy lelkesedéssel hallgatták, sokszor megéjjenezték és megtapsolták. Koleszár Sándor a második kerület választóinak üdvözlését tolmácsolta s arra kérte a polgárságot, hogy olyan lelkesedéssel tartsanak ki jelöltjük mellett, mint ők a második kerületben.

Karácsonyi Aladár a „Kolozsvári Friss Újság” felelős szerkesztője gyűjtő határu beszédet tartott, a melyben Pisztory Mór dr. bokros érdemeiről emlékezett meg lelkes szavakkal.

Végül Tanács József záró beszédet mondott. Kitarásra és elvhűségre buzdította a választó polgárokat, akik Pisztory Mór dr. életésével a Hymnus és a Kossuth-

nóta hangjai mellett oszlottak szét este 6 órkor.

— Négy magyar iskola. Horvátországban magyarosításról beszélni nem lehet. Ellenkezéleg, a horvát áradat lassanként elnyeli az apró magyar szigeteket. Tavaly — valamilyen nagy csuda folytán — négy magyar iskolát állítottak föl egy horvát járásban. Ezekbe az iskolákba persze csak az odaszakadt magyarok küldik a gyermekeiket, még azok sem mind, mert aki az iskolától messze lakik, nem engedheti meg magának ezt a fényűzést. De hogy a négy magyar iskola csak négy horvát gyermeket is ráfogott volna a magyar szóra, alig hihető. A horvátok azonban még sem akarnak megkegyelmezni a magyar iskoláknak; az ellenük megindított mozgalom már az országgyűlésükön is kifejezésre jutott. Ugy akarják megváltoztatni az iskolatörvényt, hogy Horvátország területén a magyar szót tanítani ne lehessen. Ez a hála.

Kérdés

Szvacsiná polgármesterhez.

— január 23.

A Kolozsvári Híradó tegnap reggel megjelent számában sulyos vád emelődik, a városi hivatalok, s így azok vezetői és fejei ellen is. Az idézett újság szerint a Városnál:

sikkasztanak

állandóan és rendszeresen, s legutóbb is nagyobb összeg veszett el hűtlen sáfárok kezén. A K. H. azt is írja, hogy a városi hivatalok valóságos

panamafészek,

a hol naponként vigan bűnöznek, s mikor nagyobb a baj, — az illetékesek mindent

eltussolnak!

A polgármester ur igen téved, ha azt hiszi, hogy az ilyen vádak felett mosolyogva napi-rendre lehet térni, emlegetve azt hogy a krajcáros lapok híresztelése komolyan amugy sem vehető, — mivel figyelemre azt senki nem méltatja. Tévedés. — Az illető újság ezer meg ezer kézen fordul meg, s ezen és ezren olvassák már hónapok óta belőle azt, hogy a városi bírók íróasztalai mellett fegyházra érett emberek ülnek, a kik fürgén lopják a közvagyon. Szvacsiná polgármester bizonynyal szintén hi olvasója a Kolozsvári Híradó-nak; mi dolog mégis, hogy mindezekhez semmi szava nem volt, s az állított és megírt tényeket le nem cáfolta?

E legutóbbi vádra való felelet alól kitérnie azonban nem szabad, mert ime nyilvánosan kérdezzük: Sikkasztanak-e a városnál? Igen-e vagy nem?

Dr. Deák programbeszéd.

— Saját tudósítónktól. —

— jan. 23.

Deák Albert dr. a kolozsi választó kerület ellenzéki képviselőjelöltje szombaton Múcsón, vasárnap pedig Kolozson tartotta meg programbeszédét. Múcsón a Fácán vendéglő nagyterme szorongásig megtelt választó polgársággal. Ott voltak többek közt a vidék előkelő birtokosai közül Gaál Gyula, Ugron György stb. Ugron György lelkes szavakkal ajánlta a választók figyelmébe a függetlenségi eszmék neves bajnokát, dr. Deákot.

Dr. Deák hatóságos szavakkal megköszönvén a választók bizalmát rövid, tartalmas szavakkal változta a jelen sulyos politikai helyzetet, a

melyből az egyedüli biztos kibontakozási mód az, ha az egyesült ellenzék célját és törekvéseit a nép megéri s szavazatát csakis ellenzéki jelöltre adja. A lelkes éljenzés mely a beszédet több ízben is megszakította bizonyosága volt annak az együttérzésnek, mely a jövőendő siker egyik biztosítéka.

Kolozson tegnap délelőtt volt a programbeszéd. A főteret több száz főre menő választó közönség töltötte meg nemzeti színű zászlók köré csoportosulva s kalapjukban a Deák-párti piros toll lengett. Az ottani emberek állítása szerint még ily lelkesedés az ellenzék jelöltje iránt nem igen nyilvánult. Az egybegyűltekhez először Gaál Gyula szólt, meglehetően szavakkal ajánlván képviselőnek dr. Deákot. Ezután dr. Deák emelkedett szólásra. Mindenekelőtt hangoztatta, hogy a nép legszentebb jogainak a választói jognak gyakorlatában eddig nem igen követte és követhetetlen bense meggyőződésének szavát. Galád kudarokozás tüzte szomorú jótétét a fontos polgári joggal. Azonfelül a hatalom is óriási sulylyal nehezedett a választókra s így történhetett az meg, hogy nem azt küldték fel, ki a népnek, hanem a ki a hatalomnak kedves. Most a legsúlyosabb a nemzet jövőjére néve messzekiható fontosságú választás előtt áll a nemzet.

A hatalom szakoni önkénye, jogtírása ellen kezelt fogott az egész ellenzék s egykét áll a küzdők sorába. A nemzet a hatalomra tör s lelke egész erejével ahhoz ragaszkodik kormányelnök nepotikus törekvéseivel áll szemben, ki sógorait, unokáicscsseit s egyáltalában minden néven nevezhető rokonát egy állapozat jövedelméző s tekintélyes állásához akarja juttatni, harcba vivén az elszántsággal menő vakmerőséget s nem riad vissza attól sem, ha törvény szava áll nagyratörő céljai útjába. Ezen nemzetellenes, sőt a nemzeti lét alapját, az alkotmányt megtámadó politika ellen minden józan magyar embernek sikra kell szállani, különösen — mert szavának sulya itt eshetik leginkább latba — a választások alkalmával.

A beszédet, jelöl annak, hogy azt a jelen voltak minden részben helyeselték, szünni nem akaró taps és éljenzés követte, melynek lecsillapulása után szóltak még Somodi István ügyvéd, Budai István 48-as honvéd, a kolozsi függetlenségi párt elnöke, és dr. Bíró Balázs kolozsvári ügyvéd, kinek gyűjtő szavai élenk hatást gyakoroltak a népre. Ezután zászlók alatt óriási tömeg kísérté Deákot a „Korona” színház, hol még egy pár lelkesítő szót intézett a népszerű képviselőjelölt a választókhoz, mire azok a leglelkesebb hangulaban oszlottak szét.

Beksics mandátuma.

Vesztegetések Háromszékén.

— Saját tudósítónktól. —

Levelezőnk írja: Egész Háromszék vármegye el van lepve katonasággal, holott semmi rendezettség nincs. Az ellenzék ez az erőszakos nyomás csak annál jobban hajlja végig győzni fog. A vesztegetés a legnyitlabban folyik a hivatalokban. — A sepsiszentgyörgyi csizmadia ipartestületben, a hol 26 szavazó van, 2600 koronát akartak letenni, hogy szavazzanak a kormánypártra, de elutasították. A koronateskedést némely tanbetyár az iskolákban kezdi el. A nagyobb összegű vesztegetéseknél fehér papírra fedett váltót írnak alá az „ügyfél”-nek, hogy a váltó megfelelő helyen a fehér papír ki van vágva. Így a polgár azt hiszi, szavazó nyilatkozatnak ir alá, pedig váltóra írja a nevét.

Beksics egy pár napja igen önzéretesen kérte nyílt levelében a mandátumot, de hogy ez az eljárás mennyiben összhangzó azzal,

hogy zárt kocsiiban, kerülő uton bujkált be Sepsiszentgyörgyre, mindenki megítélheti.

Pár éve kijelentette, hogy ha valaha ellenjelöltje lesz, vissza lép. Most van, sőt biztosan le is győzi ő mégis eljött suttymban. Valami programbeszéd felét vasárnap akart mondani, de itt ugyan már mondhatott. Dr. Benelstvárnak biztos többsége van s így a győzelem az övé lesz.

Hétfőn Barabás Béla itt lesz a háromszékvármegyei ellenzéki nagy gyűlésén.

A vármegyében a hivatalosok kétségbeesése dacára is az ellenzék az egész vonalon győzni fog.

A rózsaszínű levélke.

A speditőr, mint kortes.

— Saját tudósítónktól. —

Igaz ugyan, hogy egerek még nem születtek elefántokat, de kis esztékől lehet nagy dolgokra következtetni. Ilyen apró csekélység az alábbi levél, a melyet közlünk, s a mely a maga egyszerű jelentéktelenségében megmutatja, hogy a kolozsvári kormánypárt micsoda eszközökkel dolgozik, s a szemérmelen kortes furfangnak milyen változást vízi harcba.

A szőbenforgó írás egy rózsaszínű levelező lap, melynek első oldalán ez áll:

Központi Szállító Iroda
mint a máv. szállítóhivatala.
Kolozsvár, Mátyás király-út 28. sz.

Maga a levél pedig szól ekként:
Kolozsvár, 1905. jan. 21.

T. Bleiner Károly urnak Helyt.
Tisztelettel kérem sziveskedjék 22-én délután 2-4 óra között *kovacs munka megbeszélésére* végezt irodánkba fáradni.

Tisztelettel
Weisz Samu.

Ez a Weisz Samu tudvalevőleg a kormánypárt vezérkörtése, a ki nap-hosszat szaladgál, ló-fut és fárad, hogy Dorgóknak voksokat szállíthasson. Most a becsalogatásnak új módját találta ki: kovacs munkát akar adni. Nagyszerű fogás, csak-hogy teljesen nem sikerült, mivel Bleiner, a ki hi ellenzéki emeer, a rózsaszínű levelet rögtön vitte a pártirodába, bemutatandó, s megmondandó:

— Kérem, ez a Weisz *soha sem adott nekem munkát!* Miért lett most egyszerre olyan szives: az gondolható.

Weisz ur különben már másoknak is küldött hasonló tartalmu levelet, mert ő buzgó és tevékeny kortes. Az Isten éltesse!

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Január 28. Piros kalikó-estély.
Január 29. Könyvnyomdászok thea-estélye Torna-Vivoda.
Február 1. Vörös-kereszt-estélye, Vigadó.
1. Református diákhal, New-York.
Február 4. Tiszti-estély, New-York.
Február 4. Református pappnövendékek hájja Központi szálló.
Február 4. Vasutasok estélye, Ferencz József-ut 63 szám.

SZINHÁZ

Színházi napló.

Hétfő: Vasgyáros. (B. 102 páros sz.)
Kedd: Az ember tragédiája. (B. 103. páratlan sz.)
Szerda: Miss Hobbs. (B. 104. páros sz.)
Csütörtök: Vén leányok. (B. 105. páratlan sz.)
Péntek: Huszárvér. Először. (Béletszűnet XIII. páratlan sz.)
Szombat: Huszárvér. (B. 106. páros sz.)
Vasárnap d. u.: 7-ik ifjúsági előadás. A oziány.
Vasárnap este: Huszárvér. (B. 107. páratlan sz.)

Forradalom Oroszországban.

Óriás vérfürdő Szentpétervárott.

A munkások és a katonák harca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapesti tudósítónk éjjel érkezett távirata szerint ma retentatás vérfürdőbe igyekeztek fojtani Szentpétervárott a már kifőrt forradalom első óriási arányu utcai demonstrációját.

A borzadalmas napon több orosz sebesült meg s maradt holtan az orosz főváros utcáin, mint amennyi katonáját öltek meg ugyan e napon a japánok Mandzsuriában a mindenható cárnak. Pedig Huansannál is bőven ontottak ma muszka vért a hős japánok.

A forradalom vezére.

Az Oroszország történetében oly nevezetes nap hőse, a forradalom vezére Gápv György lelkész, akit Antonius metropolita kiátkozott. Ez a harminc éves fiatal pap, most rettegett néptribun. Ő szervezte a felkelést. Két lelkes társával háromszáz revolveres munkással, kik csupán az ő személybiztonságára örködtek, már kora hajnalban minden intézkedést megtett, hogy közel kétszáz ezer munkással megrohanja a cár téli palotáját. A cár már tegnap Carskoje-Szeloba menekült.

Készülődés a téli palota ellen.

Az éjjel az összes szentpétervári helyőrséget konszignálták s a szomszéd városok helyőrségét és a fővárosba vezényelték.

Kora hajnali órákban a Vaszelevszki osztrovába, a pétervári munkás városrészben már minden lélek talpon volt s vörös zászló alatt, tiz-husz ezernyi főből álló tömegekben, mint egy óriási néparadat megindultak a Miklós-híd felé, hogy átkeljenek a Néván s a téli palotát megrohanják. Előli haladt Gápv lelkész kezében a feszületet magasra emelte. A megindult néparadat a lovas-testőrség csendben kísérte.

A katonaság nem engedelmeskedik.

A Miklós hidnál a gyalog ezredek szuronyt szegezve várta a tömeget. Gápv lelkész a szuronyos katonák elé állott s harsány hangon felszólította a legénységet, hogy ne használják fegyverüket, mire a tisztek szuronyrohamra vezényelték az ezredek, de a legénység megtagadta az engedelmességet s puskaikat a lábaikhoz tették.

A tisztek parancsszava, káromkodása hiába való volt, a legénység felengedte a munkásokat a hid lépcsőire.

Az első harc.

A kritikus percekben a gyalogsági tisztek a tudományos akadémia előtt álló kozák ezredeknek hívták segítségül, majd a dzsidások is előtörték s megindult a harc a munkások s a katonaság között. A kozákok emértelenül véresre korbácsolták a tömeget, a dzsidások pedig karudal vagdalóztak. Sűrűn dördültek el revolverlövések. Közel száz halott és sebesült maradt a hid körül, míg a tömeg visszahúzódott.

Vérgengzés a jégen.

Tizenöt ezer hajógyári munkás ezután a befagyott Néva folyó hátán akart a tulsó partra jutni, de a kozákok először vak, majd eles töltéssel sortűzet adtak a jégen állókra. Sokan estek le véresen a jégre, de azért előre haladtak a forradalmárok, mire kartácsesal lött közibük a tulsó oldalon álló tüzérség. Ez alkalommal százötven ember sebesült meg, igen sokan halálosan.

Egy másik hidon huszezer munkás áthatolt a katonaság. A Fuvaros-téren háromszor adtak éles töltésből sortűzet a kozákok. Itt ötven embert szedtek fel sulyos és halálos sebesüléstől elborítva.

Sortűzek a cár palotája előtt.

Az óriás tömeg még is elérte célját, a hidakon és a Néva jegén a cár palotája elé nyomult, hogy megrohanja azt. Itt három péterhoi lovasezred, kozákok és dzsidások, melyeket a tüzérek fedeztek, fogadta a forradalmárokat. Borzadalmas, gyilkos sortűzek egyre-másra dördültek el a cár téli palotája előtt, mely iszonytató pusztítást vitt végbe a munkások között.

A munkásokat azonban nem tudták elűzni a palota környékéről.

Gápv lelkész elfogják.

A cár palotája előtt a kozákok Gápv lelkész revolveres testőrségét vetették magukat, hogy a rettegett néptribun elfogják. Iszonyu harc fejlődött ki a lelkész körül, kit hívei elkeseredetten védelmeztek. Végre sikerült a kozákoknak Gápvot élve elfogni. A lelkész elfogatása nagy konsternációt keltett a munkások között s több sikertelen kísérletet tettek, hogy kiszabadítsák őt a kozákok kezei közül.

A harc folytatása.

Gápv lelkész elfogatása után, még adázabb lett a küzdelem a munkások és a katonaság között. Az utolsó táviratok, a melyek Szentpéter-

MEGJELENIK MINDENNAP,
HÉTFŐN ÉS ÜNNEP UTÁN
VALÓ NAPON IS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
EGY ÉVRE . . . . . 24 KORONA
FEL ÉVRE . . . . . 12 KORONA
NEGYED ÉVRE . . . . . 6 KORONA
EGY HÓRA . . . . . 2 KORONA
HELYBEN . . . . . 8 FILLER
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 10 FILLER

POLITIKAI NAPILAP

FŐSZERKESZTŐ: DR. ÓVÁRI ELEMÉR

HIRDETÉSI DIJAK:
NYILTTÉR SORA: 50 FILLER.
= ZLETI HIRDETÉSEK MEGÁLLAPODÁS SZERINT. =
EGY SZÓ . . . . . 4 FILLER.
APRÓ-HIRDETÉSEK: HASTÖRÖBB BETŰVEL 8 FILLER.

TELEFON-SZÁM:
SZERKESZTŐSÉG: 503.
KIADÓ-HIVATAL: 379.

Az ellenzék tizedgyűlése.

Fiók programbeszéd az „Ujvilágban.”

— Saját tudósítónktól. —

— január 23.

Vasárnap délután 3 órakor az „Ujvilág” vendéglő nagytermében ülést tartott az Óvár, Sáncaja és Rákóczi-ut városi tized ellenzéki polgársága, melyen Piszatory Mór dr. az első választókerület képviselőjelöltje is megjelent. A nagyterem zsúfolásig megtelt választópolgárokkal, kik lelkes éljenzéssel fogadták Piszatory Mór dr.-t, a mikor Tanács József, dr. Várady Aurél, Koleszár Sándor, Merza Gyula stb. társaságában belépett a helyiségbe, a melyet zászlókkal és virágokkal is felszítottak.

Az ülést Tanács József elnök nyitotta meg, kifejezést adva örömeinek, hogy a választópolgárok olyan feltűnő nagy számban jelentek meg az értekezleten, majd átadta a szót az első választókerület ellenzéki jelöltjének.

Piszatory Mór dr. szűnni nem akaró éljenzés és taps között emelkedett szólásra. Beszéde elején adatokkal bizonyította, hogy a kormányelnök (Nagy abcgölgés.) réme, az obstrukció, a multban mily nagy eredményeket tudott felmutatni a magyar parlamentben.

Először is az annyira veszedelmes közigazgatási reformok eredeti tervét nyirbálta meg a nemzet javára, Tisza Kálmán alatt a 10 esztendőre szóló újoncmegajánlást károsította meg, majd az újonclétszám emelés ellen operált sikerrel. Mindegyik ugynevezett „engedelmény”, ami Bécsből jött, az obstrukciónak köszönhető. Legutóbb a parlament szólásszabadsága megvédése céljából obstruáltak a szövegezett ellenzéki képviselők s kétségtelen, hogy hazafias küzdelmet most is siker fogja koronázni. A jogtolyonosság s a magyar alkotmány intégritásának védelmére szálltak most is sikra az ellenzékiek. E választástól függ, hogy a törvényírást vagy az alkotmány szelleme uralkodjék az országban. Azután a gyatra és nevetéses „katonai vivmányok”-ról szól Piszatory. A szociális kérdéssel behatóan foglalkozott. Programbeszédében nem akar ő futókat ígérni, mint a régi kortes nóta, mely így zengett:

„Kisebb lesz az adó s lesz jobb konstitúció.” Ha a parlamentbe jut felveszi a harcot féltias elszántággal s míg a gazdasági helyzet nem lesz jobb az országban, addig nagyobb terhet nem szavaz meg a képviselőházban. Végül arra kérte a választó polgárokat, hogy ők legyenek a közrend őrei s véjék meg ellenségeiket is az éretlen támadásoktól.

A népszerű jelölt beszédét nagy lelkesedéssel hallgatták, sokszor megéljenzették és megtapsolták.

Koleszár Sándor a második kerület választóinak üdvözlését tolmácsolta s arra kérte a polgárságot, hogy olyan lelkesedéssel tartsanak ki jelöltjük mellett, mint ők a második kerületben.

Karácsonyi Aladár a „Kolozsvári Friss Újság” felelős szerkesztője gyűjtő hatású beszédét tartott, a melyben Piszatory Mór dr. bokros érdemeiről emlékezett meg lelkes szavakkal.

Végül Tanács József záró beszédet mondott. Kitarásra és elvhűségre buzdította a választó polgárokat, akik Piszatory Mór dr. éltesével a Hymnus és a Kossuth-

nóta hangjai mellett oszlottak szét este 6 órkor.

— Négy magyar iskola. Horvátországban magyarosításról beszélni nem lehet. Ellenkezőleg, a horvát áradat lassanként elnyeli az apró magyar szigeteket. Tavaly — valamilyen nagy csuda folytán — négy magyar iskolát állítottak föl egy horvát járásban. Ezekbe az iskolákba persze csak az odaszakadt magyarok küldik a gyermekeiket, még azok sem mind, mert aki az iskolától messze lakik, nem engedheti meg magának ezt a fényűzést. De hogy a négy magyar iskola csak négy horvát gyermeket is ráfogott volna a magyar szóra, alig hihető. A horvátok azonban még sem akarnak megkegyelmezni a magyar iskoláknak; az ellentik megindított mozgalom már az országgyűlésükön is kifejezésre jutott. Úgy akarják megváltoztatni az iskolatörvényt, hogy Horvátország területén a magyar szót tanítani ne lehessen. Ez a hála.

Kérdés

Szvacsina polgármesterhez.

— január 23.

A Kolozsvári Híradó tegnap reggel megjelent számában súlyos vád emelődik, a városi hivatalok, s így azok vezetői és fejei ellen is. Az idézett újság szerint a Városnál:

sikkasztanak

állandóan és rendszeresen, s legutóbb is nagyobb összegű vesztett el hűtlen sáfárok kezén. A K. H. azt is írja, hogy a városi hivatalok valóságos *panamafészek*, a hol naponként vigan bűnöznek, s mikor nagyobb a baj, — az illetékesek mindent *eltussolnak!*

A polgármester ur igen téved, ha azt hiszi, hogy az ilyen vádak felett mosolyogva nipi-rendre lehet térni, emlegetve azt hogy a krajcáros lapok híresztelése komolyan amugy sem vehető, — mivel figyelemre azt senki nem méltatja. Tévedés. — Az illető újság ezer meg ezer kézen fordul meg, s ezren és ezren olvassák már hónapok óta belőle azt, hogy a városi bírók íróasztalai mellett fegyháza érett emberek ülnek, a kik fűrgén lopják a közvagyon. Szvacsina polgármester bizonynyal szintén hű olvasója a Kolozsvári Híradó-nak; mi dolgoz mégis, hogy mindezekhez semmi szava nem volt, s az állított és megírt tényeket le nem cáfolta?

E legutóbbi vádra való felelet alól kitérnie azonban nem szabad, mert ime nyilvánosan kérdezzük: *Sikkasztanak-e a városnál? Igen-e vagy nem?*

Dr. Deák programbeszéde.

— Saját tudósítónktól. —

— jan. 22.

Deák Albert dr. a kolozsi választó kerület ellenzéki képviselő-jelöltje szombaton Mécson, vasárnap pedig Kolozson tartotta meg programbeszédét. Mécson a Fácán vendéglő nagyterme szorongásig megtelt választó polgársággal. Ott voltak többek közt a vidék előkelő birtokosai közül Gaál Gyula, Ugron György stb. Ugron György lelkes szavakkal ajánlta a választók figyelmébe a függetlenségi eszmék neves bajnokát, dr. Deákot.

Dr. Deák hatásos szavakkal megköszönvén a választók bizalmát rövid, tartalmas szavakkal vázolta a jelen súlyos politikai helyzetet, a

melyből az egyedüli biztos kibontakozási mód az, ha az egyesült ellenzék célját és törekvéseit a nép megérti s szavazatát csakis ellenzéki jelöltre adja. A lelkes éljenzés mely a beszédet több ízben is megszakította bizonyossága volt annak az együttérzésnek, mely a jövőendő siker egyik biztosítéka.

Kolozson tegnap délelőtt volt a programbeszéd. A főteret több száz főre menő választó közönség töltötte meg nemzeti színű zászlók köd csoportosulva s kalapjukban a Deák-párti piros toll lengett. Az ottani emberek állítása szerint még ily lelkesedés az ellenzék jelöltje iránt nem igen nyilvánult. Az egybegyűlésekhez először Gaál Gyula szólott, meleg őszinte szavakkal ajánlván képviselőnek dr. Deákot. Ezután dr. Deák emelkedett szó-lásra. Mindenekelőtt hangoztatta, hogy a nép legszentebb jogainak a választói jognak gyakorlatában eddig nem igen követte és követelhet-e benső meggyőződésének szavát. Galád kulárkodás dízte szomorú játékat e fontos polgári joggal. Azonfelül a hatalom is óriási súlylyal nehezedett a választókra s így törtenhetett az meg, hogy nem azt küldték fel, ki a népek, hanem a ki a hatalomnak kedves. Most a legsúlyosabb a nemzet jövőjére nézve messzekiható fontosságu választás előtt áll a nemzet.

A hatalom zsarnoki önkénye, jog-tiprása ellen kezelt fogott az egész ellenzék s egyként áll a küzdők sorába. A nemzet a hatalomra tör s lelke egész erejével ahhoz ragaszkodik kormányelnök nepotikus törekvéseivel áll szemben, ki sógorait, unokaöccseit s egyáltalában minden néven nevezhető rokonát egy szépen jövedelmező s tekintélyes álláshoz akarja juttatni, harcba vivén az elszántságig menő vakmerőséget s nem riad vissza attól sem, ha törvény szava áll nagyratörő céljai útjába. Ezen nemzetellenes, sőt a nemzeti lét alapját, az alkotmányt megtámadó politikai ellen minden józan magyar embernek sikra kell szállani, különösen — mert szavának sulya itt eshetik leginkább latba — a választások alkalmával.

A beszédet, jelöltje annak, hogy azt a jelen voltak minden részben helyeselték, szűnni nem akaró taps és éljenzés követte, melynek lecsillapulta után szólottak még Somodi István ügyvéd, Budai István 48-as honvéd, a kolozsi függetlenségi párt elnöke, és dr. Biró Balázs kolozsvári ügyvéd, kinek gyűjtő szavai élénk hatást gyakoroltak a népre. Ezután zászlók alatt óriási tömeg kísérte Deákot a „Korona” szőlőig, hol még egy pár lelkesítő szót intézett a népszerű képviselő-jelölt a választóknak, mire azok a legteljesebb hangulatban oszlottak szét.

Beksics mandátuma.

Vesztegetések Háromszéken.

— Saját tudósítónktól. —

Levelezőnk írja: Egész Háromszék vármegye el van lepve katonasággal, holott semmi rendzavarás nincs. Az ellenzék ez az erőszakos nyomás csak annál jobban hajtja zászlója alá, a mely a megyén végig győzni fog. A vesztegetés a legnagyobb folyik a hivatalokban. — A sepsiszentgyörgyi csizmadia ipartestületben, a hol 26 szavazó van, 2600 koronát akartak letenni, hogy szavazzanak a kormánypártra, de elutasították. A kerteskedést némely tanbetyár az iskolákban kezdi el. A nagyobb összegű vesztegetéseknél fehér papírból fedett váltót írtak alá az „ügyfelel” úgy, hogy a váltó megfelel helyén a fehér papír ki van vágva. Így a polgár azt hiszi, szavazó nyilatkoznak ir alá, pedig váltóra írja a nevét.

Beksics egy pár napja igen önzéretesen kérte nyílt levelében a mandátumot, de hogy ez az eljárás mennyiben összhangzó azzal,

hogy zárt kocsiiban, kertülő uton bujkált be Sepsiszentgyörgyre, mind neki megítélheti.

Pár éve kijelentette, hogy ha valaha ellenjelöltje lesz, vissza lép. Most van, sőt biztosan le is győzi ő mégis eljött suttymban. Valami programbeszéd felét vasárnap akart mondani, de itt ugyan már mondhatott. Dr. Benelstvánnak biztos többsége van s így a győzelem az övé lesz.

Hétfőn Barabás Béla itt lesz a háromszékvármegyei ellenzéki nagy gyűlésen.

A vármegyében a hivatalosok kétségbeesése dacára is az ellenzék az egész vonalon győzni fog.

A rózsaszínű levélke.

A speditőr, mint kortes.

— Saját tudósítónktól. —

Igaz ugyan, hogy egerek még nem szültek elefántokat, de kis eszetekből lehet nagy dolgokra következtetni. Ilyen apró csekélység az alábbi levél, a melyet közlünk, s a mely a maga egyszerű jelentékelenségében megmutatja, hogy a kolozsvári kormánypárt micsoda esz-közökkel dolgozik, s a szemérmelen kortes furfangnak milyen változást viszi harcba.

A szóbanforgó írás egy rózsaszínű levelező lap, melynek első oldalán ez áll:

Központi Szállító Iroda
mint a máv. szállítóhivatala.
Kolozsvár, Mátyás király-tér 28. sz.

Maga a levél pedig szól ekként:

Kolozsvár, 1905. jan. 21.

T. Bleiner Károly urnak Helyt.
Tisztelettel kérem sziveskedjék 22-én délután 2-4 óra között *kovácsmunka megbeszélése* végett irodánkba fáradni.

Tisztelettel
Weisz Samu.

Ez a Weisz Samu tudvalevőleg a kormánypárt vezérkörtése, a ki nap-hosszat szaladgál, lőt-fut és fárad, hogy Dorgóéknak voksokat szállít-hasson. Most a becsalogatásnak új módját találta ki: kovács munkát akar adni. Nagyszerű fogás, csak-hogy teljesen nem sikerült, mivel Bleiner, a ki hű ellenzéki ember, a rózsaszínű levelet rögtön vitte a pártirodába, bemutatandó, s megmondandó:

— Kérem, ez a Weisz *soha sem adott nekem munkát!* Miért lett most egyszerre olyan szives: az gondolható.

Weisz ur különben már másoknak is küldött hasonló tartalmu levélket, mert ő buzgó és tevékeny kortes. Az Isten éltesse!

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Január 28. Piros kaliko-estély.
Január 29. Könyvnyomdások thea-estélye Torna-Vivóda.
Február 1. Vörös-kerezt-estélye, Vigadó.
Február 2. Református diákbal, New-York.
Február 4. Tiszti-estély, New-York.
Február 4. Református papnövendékek hája Központi szálló.
Február 4. Vasutasok estélye, Ferencz József-ut 63 szám.

SZINHÁZ

Színházi napló.

Hétfő: Vagyáros. (B. 102. páros sz.)
Kedd: Az ember tragédiája. (B. 103. páratlan sz.)
Szerda: Miss Hobb. (B. 104. páros sz.)
Csütörtök: Vén leányok. (B. 105. páratlan sz.)
Péntek: Huszárvér. Először. (Béletszűnet XIII. páratlan sz.)
Szombat: Huszárvér. (B. 106. páros sz.)
Vasárnap d. u.: 7-ik ifjúsági előadás. A czigány.
Vasárnap este: Huszárvér. (B. 107. páratlan sz.)

Forradalom Oroszországban.

Óriás vérfürdő Szentpétervárott.

A munkások és a katonák harca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapesti tudósítónk éjjel érkezett távirata szerint ma retentenes vérfürdőbe igyekeztek fojtani Szentpétervárott a már kitört forradalom első óriási arányú utcai demonstrációját.

A borzadalmas napon több orosz sebesült meg s maradt holtan az orosz főváros utcáin, mint amennyi katonáját öltek meg ugyan e napon a japánok Mandzsuriában a mindenható cárnak. Pedig Huansannál is bőven ontottak ma muszka vért a hős japánok.

A forradalom vezére.

Az Oroszország történetében oly nevezetes nap hőse, a forradalom vezére Gápv György lelkész, akit Antonius metropolita kátkozott. Ez a harminc éves fiatal pap, most rettegett néptrübn. Ő szervezte a felkelést. Két lelkész társával s háromszáz revolveres munkással, kik csupán az ő személybiztonságára örködtek, már kora hajnalban minden intézkedést megtett, hogy közel kétszáz ezer munkással megrohanja a cár teli palotáját. A cár már tegnap Carszkoje-Szeloba menekült.

Készülődés a teli palota ellen.

Az éjjel az összes szentpétervári helyőrséget konszignálták s a szomszéd városok helyőrségét és a fővárosba vezényelték.

Kora hajnali órákban a Vasilevszki osztrovába, a pétérvári munkás városrészben már minden lélek talpon volt s vörös zászló alatt, tíz-husz ezernyi főből álló tömegekben, mint egy óriási néparadat megindultak a Miklós-híd felé, hogy átkeljenek a Néván s a teli palotát megrohanják. Előli haladt Gápv lelkész kezében a feszületet magasra emelve. A megindult néparadatot a lovas-testőrség csendben kísérte.

A katonaság nem engedelmeskedik.

A Miklós hídnál a gyalog ezredek szuronyt szegezve várták a tömeget. Gápv lelkész a szuronyos katonák elé állott s harsány hangon felszólította a legénységet, hogy ne használják fegyverüket, mire a tisztek szuronyrohamra vezényelték az ezredeket, de a legénység megtagadta az engedelmességet s puskaikat a lábaikhoz tették.

A tisztek parancsszava, káromkodása hiába való volt, a legénység felengedte a munkásokat a hid lépcsőire.

Az első harc.

A kritikus percekben a gyalogsági tisztek a tudományos akadémia előtt álló kozák ezredeket hívták segítségül, majd a dzsidások is előtörték s megindult a harc a munkások s a katonaság között. A kozákok embertelenül véresre korbaoszták a tömeget, a dzsidások pedig karddal vagdaloztak. Sűrűn dördültek el revolverlövészek. Közel száz halott és sebesült maradt a hid körül, míg a tömeg visszahúzódott.

Vérengzés a jégen.

Tizenöt ezer hajógyári munkás ezután a befagyott Néva folyó hátán akart a tulsó partra jutni, de a kozákok először vak, majd éles töltéssel sortűzet adtak a jégen állókra. Sokan estek le véresen a jégre, de azért előre haladtak a forradalmárok, mire kartácsos lőtt közbük a tulsó oldalon álló tüzérség. Ez alkalommal százötven ember sebesült meg, igen sokan halálosan.

Egy másik hidon huszezer munkás áthatolt a tulsópartra, bár ott is sortűzzel fogadta a katonaság. A Fuvaros-téren háromszor adtak éles töltésből sortűzetet a kozákok. Itt ötven embert szedtek fel súlyos és halálos sebesüléstől elborítva.

Sortűzek a czár palotája előtt.

Az óriás tömeg még is elérte célját, a hidakon és a Néva jegén a cár palotája elé nyomult, hogy megrohanja azt. Itt három pétérvári lovasezred, kozákok és dzsidások, melyeket a tüzérek fedeztek, fogadta a forradalmárokat. Borzadalmas, gyilkos sortűzek egyre-másra dördültek el a cár teli palotája előtt, mely iszonytató pusztítást vitt végbe a munkások között.

A munkásokat azonban nem tudták elűzni a palota környékéről.

Gápv lelkész elfogják.

A cár palotája előtt a kozákok Gápv lelkész revolveres testőrségére vetették magukat, hogy a rettegett néptrübn elfogják.

Iszonyu harc fejlődött ki a lelkész körül, kit hivat elkeseredetten védelmeztek. Végre sikerült a kozákoknak Gápvot élve elfogni.

A lelkész elfogatása nagy konsternációt keltett a munkások között s több sikertelen kísérletet tettek, hogy kiszabadítsák őt a kozákok kezétől.

A harc folytatása.

Gápv lelkész elfogatása után, még ádázabb lett a küzdelem a munkások és a katonaság között. Az utolsó táviratok, a melyek Szentpéter-

várról érkeztek csak hajnaltól — a délutánig történt vérfürdőről adnak értesítést. A legutolsó távirat szerint kétszáz ezer ember még mindig ostromolja a vár palotáját, a nélkül, hogy a borzalmas vérengzések, a meleyeket a katonák fegyverei okoztak, visszaretentette volna a forradalmárokat a további buriskád harctól.

Ez ideig nem sikerült vérbefojtani a „Szabadság vagy halál”-i ordító kétszáz ezer munkás kiállítását, a melyet már a polgárság is hangosan visszahangozva.

A forradalom hatása.

Szentpétervárot meg a mai napnál is kegyetlenebb vérontástól tartanak, mert a forradalmi elem egyre növekvőben van. A vidékről is forradalmi hírek érkeznek. Valsóban és Nisni-Novgorodban szintén véres zavargások voltak.

Szentpétervárot az orosz értékek rohamosan estek. A kormánytól fél, hogy a zavargók az állami bankot megfutamítják, miért egy ezred katonaság vette körül az épületet. Mirszki herceg, belügyminiszter már a napokban elhagyja hivatalát.

Forrongás Gyaluban (?)

— Saját tudósítónktól. —

A késő esti órákban a gyalui főszolgabíró telefonon katonasági ki- rendeltetését kérte. Hír szerint ugyanis Gyaluban a kedélyek annyira izga- tottak, hogy a felizagotól még meg- támadta a csendőrségi lakóanyagát és mindent összerongált, mi diühének utját állotta. Berontott a főszolga- bírói hivatalba is és ott is jelen- tékeny károkat okozott. A hivata- los körökben titkolják a gyalui forrongást, mert újabb eshetősé- gekről tartanak.

Tény azonban az, hogy a fő- szolgabíró kérésére Szvaszina pol- gármester késő este saját maga járt fuvarosok után, a melyekkel aztán a 62-ik gyalogezred első századát Gyaluba ki is szállították.

Tény, hogy a katonaság teljes hadfelszereléssel egy százados, egy főhadnagy és egy hadnagy vezetése alatt Gyaluba meg is érkezett és gyalui Risenberger Mór kastélyá- ban van elszállásolva.

E helyen említjük meg, hogy ugyancsak a 62-ik gyalogezredből ma a 7-ik századot Bánlyhunyadra elindították és hogy Kolozsvárra a szamosújvári honvédszázadosztály 2 százada megérkezett.

LEGUJABB.

— A „NAPLÓ” távirati és telefon- tudósítása. —

Khuen Héderváry Temesvárotól.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud.) Temesvárról táviratozzák: Khuen Héderváry gróf miniszter kijelentette ma tartott program- beszédében, hogy a lex Dánielt a kormány nem fogja félretenni s vakmerő az a feltevése az el- lenzéknek, hogy a lex Dániel nem törvény.

Vázsonyi Vilmos programbe- széde.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud.) Vázsonyi Vilmos a VI. kerület demokrata jelöltje ma délután tartotta meg programbeszédét a Vigadó nagytermében, mely zsűfoglalásig megtelt választókkal. Vázsonyi tiszteletére este ják- lyás menet is rendeztek.

Programbeszédék a fővá- rosban.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud.) Halmai Elemér az V. kerületi szövetkezett ellenzék jelöltje ma délelőtti a Vigadóban, Horváth Jenő a VIII. kerületi ellenzéki jelölt pedig, a Nemzeti torna- csarnokban mondták el nagy- számu választó polgár előtt programbeszédüket.

Kossuth Ferenc Kézdivásár- helyen.

Budapest, jan. 20. (Saját tud.) Kézdivásárhelyről táviratozzák, hogy Kossuth Ferenc, Polányi Géza támo- gatására odaérkezett. Kossuthot nyolc erdélyi választókerület kül- döttsége kereste fel Kézdivásár- helyen.

A NAPLÓ telefonszáma
Szerkesztőség: 379.
Kiadóhivatal: 379.

NAPLÓ.

— Hírek. —

Esetek a jégben.

Egy egész sereg kis leány cso- dálatosképpen megtanult a legutóbbi időben imádkozni. Este, mielőtt le- feküdnek, szorgalmasan tanulmá- nyozzák a hőmérőt és esedezve for- dulnak szent Halifaxhoz tartós, hi- deg időért. A fenn tisztelt szent, úgy látszik, eléggé udvarias, mert ha ki is süt néha a nap, a jég azért nem olvad. (Ami elég udvariatlan- ság tőle, szép leányokat cipelvén a hátán.) Egy sereg leány bomlik nap- hosszát a jégben. A délelőtti az ő bi- rodalmuk, olyankor lehel tanulni az az ivelés nehéz tudományát, egyes jeges „esetek” se mennek a nagy nyilvánosság hiányában szenzáció- számba.

Az erős nemet Moskovitz ur kép- viseli egyedül. (A mostani választási időben az ilyen képviselőség is va- lami.) A kaszás csillag amugy is halvány a délelőtti órákban, de még jobban elcsápad, ha Moskovitz ur korszalaművészetét látja. Tanulási igyekezeteket mutatva pedig a had- sereg megállapítja, hogy jobb ma egy Moskovitz, mint holnap egy bukfenec.

A bukfenec nem kékik ma sem s a jég királyja nyil-egyenesen röpül oda. Fölsegíti a havas ruhájú Margitot és suttogva mondja, mint aki szegyen- kezik egy keveset:

- Bocsánat; neven Moskovicz.
- Talán fölösleges magyarázni, hogy a bocsánatot megkapja, s a váltásdíj annyi, hogy most már kettesben igye- keznek tovább, a mit a többi lány tréfás irigységgel figyel!
- Látod, elhalászta!
- Mindig tudtam, hogy ez a Mar- git nagy betyár.
- Sáríka legyint a kezével.
- Majd elütöm rögtön a kezé- ről.

Azzal nekilödul, kétségbeesett igye- kezetet fejt ki, iverket akar rajzolni, és közben ott pottyant le két lépcső- nyire Moskovicz ur előtt. A jégbiro- dalom korlátlan délelőtti ura nyitva felelő a száját szent csodalkozásá- ban, aztán olyan hatást gyakorol rá a graciózus „eset”, hogy csapot, pa- pot, jég partnert feledve, rohan oda és tisztogatja a havas ruhát, talán tulontul buzgalommal:

- Bocsánat neven Moskovicz.
- Hiába, ma szerencsése van, mert ismét bocsánatot kap. Csak Margit- ka méltatlankodik, de nem akad sen- ki, a ki elhinné, hogy komoly ez a méltatlankodás.
- A hátatlan kutya, ott hagyott a Sári kedviért. Ugyan Rózi, csapd le a kezéről.
- Rózi a már kipróbált módszer al- kalmazásával nagyokat vágat, végül ott ül le szép csendesen a két em- berfia közelében.
- A számítás nem csal, mert Sáríka hihetetlen gyorsan egymaga marad, a tédre ereszkedő lovag pedig Ró- zsi ruhát tisztogatja — azaz csak a ruháját...
- Sáríka ezalatt Margittal van együtt:
- Fogadjunk, hogy most azt mond- ja: Bocsánat neven Moskovicz.

* Kornis Viktor gróf tevéte- se. A népszerű főurat tegnap parentálta el a szent Ferencrendiek óvári templomában Bíró Béla apátjelbá-

nos, a ki ez alkalommal teljes dísz- ben infulus misét mondott gróf Kornis Viktor emlékének tiszteletére. A gyásznapon szép számu közön- ség vett részt, a mely a különböző jótékony egyletek, a városi tanács, a hivatalok és a kolozsvári főurak soraiból került össze. A koporsó beszentelése után kikisérték a ha- lottat a vasúthoz, mely tegnap este szállította el ősei sírboltjába — Szentbenedekre. A család kívánsá- gára Bíró Béla Szentbenedekre is leutazott, hogy a ma megtartandó végtisztességet ő adhassa meg a néhaivá vált gróf Kornis Viktornak.

* Apáthy István megérkezése. Ma reggel 7 órakor érkezett haza Apáthy István, — ki hivatalos küldetésben járt — Olaszországból. Az érkezési a vonatonál dr. Pisztori Mór vezetése alatt barátai, ismerősei és számos egyetemi hallgató fogadták és meleg óvásokban részesítették.

* A rendőrség készenlétben. A rendőrség tegnap estétől kezdve állandóan készenlétben van és marad péntek reggelig. A főkapitány vezetésével az összes rendőrkapitányok, fogal- mázók és rendőrbiztosok fel- váltva teljesítik a „szolgálat”-ot, mely éjjelüket és nappalukat teljesen lefoglalja. A katonai helyőrség parancsnoka hat szá- zad legénységet bocsátott a hatóság rendelkezésére, a mely a négy kerületre beosztott ko- lozsvári tereket és utcákat egy- egy szakasz fegyveres őrjárat- tal a közbiztonság érdekében már őrizet alá is vette. Minden órában egymást fel- váltva jönnek mennek a kato- nai őrjáratok, egy tényleges tiszt és egy rendőrtisztviselő vezetése alatt, mintha ostrom- állapot volna. Ez intézkedés állítólag azért történik, mert a kormányparton nagyszabásu el- lenzék tüntetésektől tartanak és várják a — véres válaszi-ásokat. A rendőri és katonai megfigyelés alá helyezett Ko- lozsvár különben a képviselő- választás utáni napon fel fog szabadulni meg nem érdemelt helyzetéből, a hova kizárólag a megszéppent kormányparti főmufiuk tulbuzogása hajította.

A máskor nem a legféléteke- nyebben őrzött közbiztonsági állapotokat ugyanis majd rendbe hozzák az urnánál — a füg- getlen polgárok szavazatai, a melyeket tudvalevőleg nem katonai őrjáratokkal, hanem be- csületes programmal lehet meg- szerezni. Egyébként a válaszi-ás napjára a 9. honvédszáz ezred egyik százada Szamos- újvárról Kolozsvárra jön rend- fentartónak.

* Galíciai ezredek Magyarorszá- gon. Lembergől jelentik, hogy a Gazeta Narodova értesítése szerint a Lembergben állomásozó 15. gya- loezrednek három zászlója, to- vábbá a 30. számú gyalogezred, a Tarnovban állomásozó gyalogezred és a Tarnovban állomá- sozó ulánus ezred több zászlója parancsot kapott, hogy a választás idejére Magyarországra menjen. A idejére Magyarországra is legközelebb elindul Magyarorszá- ba. Ezek Tisza István választási eszközei.

* A szociálisták képviselőjelöltje. Tegnap délután a Tornavivódában népes gyűlést tartott a kolozsvári szociáldemokraták pártja, a melyen az első kerületben felléptetett kép- viselőjelölt, Buchinger Manó buda- pesti magánhivatalnok mondta el programbeszédét nagy tetszés mellett. Buchinger programbeszéd- jében rámutatott arra, hogy az ura- kodó párt a mostani választási harcba hamis jelszavakat csempész be, mert az alkotmány megvédésé- ről nem lehet akkor szó, a midőn a munkások ezrei az alkotmányi sáncaiból ki vannak zárva. Fejte- gette továbbá, hogy a mai sorvadó parlamenti viszonyok fokozatos kö- vetkezményei annak, hogy a mai parlament nem a magyar nemzet, hanem az uralkodó osztály, az ugy- nevezett „urak”-nak a parlamen-je. Arra, hogy valójában a nemzeti

akarát juthasson kifejezésre, Ma- gyarországon az általános választói jog alapján új életnek kell megin- dulnia s ez azon jelszó, mely alatt a magyar szociáldemokrata párt vá- lasztási akcióját vezeti. A szónok tárgyilagos és higgadt fejtegetéseit az egybegyűlt munkásság élénk ér- deklődéssel hallgatta és Buchingert lelkes óvásokban részesítette. A gyűlésen Berkovics Izsák kolozsvári szabósegéd elnökölt, a rendőrség részéről pedig mint ellenőrző köze- gek dr. Rimóczy rendőrkapitány és Király Lajos fogalmazó jelentek meg. A második kerületi képviselőjelölt szintén Budapestről szállítja a szociálisták Wellner Jakab budapesti magánhivatalnok személyében, a ki holnap délután fogja programbe- szédjét elmondani.

* Emlékezés a vesszűfútra. Az osztrák-magyar armádia legényei- nek jubileuma volt tegnap. Akkor volt ötven esztendeje, hogy egy császári pátenis életbepéttette a sa- jnos, ma még mindig érvényes, de akkor új s nagy haladást jelentő katonai büntető törvénykönyvet s eltörölte a szegyenletes, embertelen vesszőzést. A haditörvényszék szok- ta volt kiszabni ezt a büntetést. A szerencsétlen delikvensnek nagy ün- nepesség mellett, két sor katoná- közt kellett sokszor nyolcszor- tiszter szaladnia. Mindenkinek üt- nie kellett egy vesszővel rajta s az áldozatnak még csak hozzákapni sem volt szabad a vesszőhöz. Ha ki tudta állani, meg kellett köszö- nyenie. Némelyek szerint boldogult Er- zsebet királynéknak töröltette el I. Ferenc Józseffel ezt a barbár büntetést. Menyegzőjük után kikocsiz- tak s egy kaszánya udvarából vér- fagyasztó jajgatást hallott. Megtud- ta, mi történik ott bent s addig kö- nyörgött, míg férje teljesítette ké- rését.

* Felolvasás az Iparosoknak. A városház közgyűlési termében tud- valevőleg minden vasárnap délután tanulságos ismeretterjesztő felolva- sásokat szoktak tartani. Tegnap dr. Veress Vilmosnak jutott a szerep, hogy jobbra az iparosok osztályá- ból összegyűlt hallgató közönséget szórakoztassa. Dr. Veress meg is fe- lett a megbízásnak és bemutatott ki- sérletekkel tarkította érdekes előadá- sát, a melyben a villamosokat ism- mertette. Dr. Haller Károly miniszteri tanácsos kinek mint elnöknek kellett volna megjelennie, távol maradt a gyűlésről, miután idejét és tehetsé- gét teljesen a közleg képviselővá- lasztások izgalmai veszik igénybe. Helyette a bizottság jegyzője jelen- tette be, hogy a jövő vasárnap Sö- lyom János polgári fiúiskolai tanár fog felolvasni „Fiuméről”.

* Vesztegetés. Marosvásárhelyről írják: Bányai Domokos vasuti rak- tárnok ellen ma Bedőházi János és dr. Sebess Dénes jelöltjeink felje- lentést tettek a kolozsvári üzletve- zetőséghez, mert házal és pénz ígéretet hogy a kormánypártra sza- vazatot gyűjtsön.

* Az utolsó pár. Mulatságos jelenet történt egy divatárúüzletben. Egy hölgy lépett be és harisnyákat kért. A kereskedő nagy előzékenyen vette elő a kézen levő készletet és sorra kirakta a hölgy elé, aki szépen lassan nézegette őket, aztán egyen- ként a kezébe vette, mustrálgatta, majd arcát firtogatta és megvetőleg szölet: — Ordináré. Ez nem kell. Mutasson másikat.

A kereskedő nyugodtan rakosgatta vissza a harisnyákat és ujakat vett elő. — Ez aztán finomabb lesz! — szölet kereskedői alázattal.

A hölgy előről kezdte az előbbi já- tékot, amely ismét arcfirtogatással vég- ződött és most már haragosan szölet: — Ez sem jó. Rakja őket vissza. Nincs más?

— De igenis — válaszolta flegmatiku- san a kereskedő, — van még egy pár.

— Hol van?

— A lábamon.

* A megye mulat. A megyén teg- napelőtt este szűntetel a politika. A fényes dísztermet, mely más alka- lommal heves politikai küzdőtér szokott lenni, — táncoló párok fog- lalták le maguknak, a vármegye vig kedélyű fiatalasága. Egyszeriség, ha- tártalan jókedv és kitartás jellemezte a tegnapelőtti megyei pikniket, a melynek sikeres rendezésében Dó- zsa alispán után Hankó Elemér, dr. Csiky József és Winkler Boldizsár fejtettek ki dicséretes tevékenysé- get. A mulatságon jobbra a me- gyebeli intelligencia jelent meg te-

kintélyes számban, de kivették ré- szüket a helybeli előkelőségek kö- zül is sokan, a kiknek Nyilas Ká- roly vármegyei irnok kitűnően szer- vezelt házi zenekara húzta fárad- hatatlanul a talp alá valót. A leg- közelebbi megyei pikniket február 11-én (szombati nap) fogják meg- tartani.

* Gyilkosság a Csermalom-utcá- ban. Tegnap reggel a Csermalom-ut- cában összeverekedett Székely Ist- ván és Benedek Károly szolgalegény. Benedek a dulakodás közben ké- sével két helyen is megszurta Szé- kelyt, aki halva maradt a küzdőtéren. A gyilkost elfogták s a rendőrség már átkísérte az ügyészség börtö- nébe.

ÜZENETEK.

Klára. A „János vitéz” második felvonásabeli „Rózsa” dal szövege, melyet Heltai Jenő írt, következőképp hangzik:

1. Egy rózsza szál szebben beszél, Mint a legszerelmesebb levél. Nem tud az írni, a ki küldte És a ki küldte, már nem él. Fekszik a csendes temetőben, Szemét lezárta a halál. Az ő porából nőtt e rózsza, E rózsza, rózsza, rózsaszál.
2. Az ő porából nőtt e virág, Éltre kelt a néma rög, Meghalt a lány, de él hűségem És él szerelme, mely örök. Átragogy az a bus koporsón S a sírgödörből is kiszáll. Az ő emléke ez a rózsza, E rózsza, rózsza, rózsaszál.
3. Egy rózsaszál, ezt hoztam én, Benne az ő szerelme ég; Így tud a hűséges szerelmes A siron tul szeretni még. Fekszik a csendes temetőben, Szemét lezárta a halál. De él szerelme, ez a rózsza, E rózsza, rózsza, rózsaszál.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN.
Kiadó: „NAPLÓ” hírlapkiadó-vállalat.

NYILTTÉR

Reggelig nyitva.

Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjféltől

friss korhelyleves és valódi szépesi tormás virsli. Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

ŐSZI ALBERT

ékszer és óra nagy- raktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árúba. — Javitások felvállaltatnak.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház).

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becszerelését, javítását, hangolását, helyien és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára 1100 korona.

Bármikor megtekinthető!

1500 koronát keres- hetnek meg havonként intelligens, jó fel- lépésű egyének (nők is) egy nagyszabásu új irodalmi vállalat terjesztésével. Kor- vin Mátyás Erdélyi könyvkereskedő Rész- vénytársaság Kolozsvárt Deák Fer.-u. 21.

Hunyadi-Kávéház!

Hunyadi-tér 5. sz. a. a farsangi idény alatt naponta éjféltől után hideg büfé és valódi szépesi tormás virsli. A mulató közönség szórakozási helye. Tisztelettel a tulajdonos.

Reggelig nyitva!

Telefonsz. 538. — Telefonsz. 538.

Banács Flórián csukrász, Kolozsvárt Wesselényi Miklós-utca 14. Ajánlom lakodalomra való tortákat. Vidékre ingyen csomagolás.

Továbbá: — Továbbá: —
Czukorkámat Kittiő Ligörjeimet Párizsi sütem- és Thea- nyimeit Csokoládé és Fagyalt Tejes-kávémat, Párfi Tejes-kávémat, Krémek legújtanosabb ár Szulczok. mellett.

B. Bak telepen!

A Nádas-fürdő során fel- parcellázott üres házhelyek vagy 2 szoba, konyha, ka- mara, kert és vízvezetékkel felépített házak olcsó tör- lesztéses kölcsönrel és kedvező fizetési feltéte- lekkel tulajdonjogilag el- adók vagy 1905. július hó 1-től bérbevehető. A vas- uti átjáró alatti saroktelken több modern uri lakás és két üzlethelyiség 1905 október 1-től bérbevehe- tők.

Értekezni lehet

B. Bak Lajosnál KOLOZSVÁRT, Malom u. 28 sz.

KÖSHIRDETESEK

FLORE FIZETENDŐK

Egy finom fehérmelű varrónő lakik: Linczeg-u. 9. sz.